

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 16.5.2025
Sayı: 769

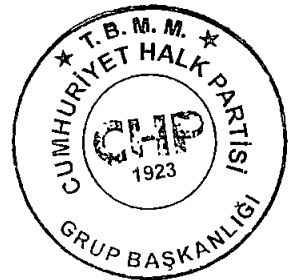
Semra DİNÇER
CHP Ankara Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 12.05.2025

Semra DİNÇER
Ankara Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 20-5-2025	Esas No: 2/3122

TEMM GENELEVRAK
16 Mayıs 2025
No.: 1630247

GENEL GEREKÇE

Modern toplumlarda, çevre ile ilgili sorunlar kamu idaresinin görev ve sorumluluğu altında olduğu kadar sivil toplum örgütleri ile vatandaşların da temel görevleri arasında yer almaktadır.

Küresel ısınma ve iklim krizinin yaşandığı bir dünyada insanlık ve gelecek için en önemli sorunların başında doğa ve çevre sorunları geldiği artık tüm dünya tarafından kabul gören bir gerçeklik olarak karşımızda durmaktadır.

Bu gerçeğin farkında olan devletler ve STK'lar ile bireyler, çevre katliamlarına karşı, doğanın korunması, çevre tahribatlarının önlenmesi, bozulan çevrenin yeniden kazanılabilmesi için çalışmalar yapmaktadır. Tüm dünyada çevre aktivistleri farkındalık yaratmak için birçok etkinlik düzenlemektedir.

Ülkemizde de her ne kadar Anayasada ve yasalarda yer alsa da kamu idaresi tarafından çevre konusunda gerekli hassasiyet yeteri kadar gösterilmemektedir.

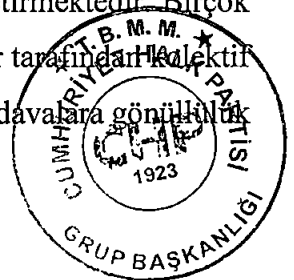
Anayasamızın "Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması" başlığı altında yer alan 56. Maddesi, "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir." hükmünü içermektedir.

Bu hüküm devlete, çevreyi koruma, geliştirme ve çevre kirliliğini önleme görevini vermiştir. Diğer yandan bu hüküm, aynı çerçevede bu görevleri vatandaşlara bir ödev olarak da vermektedir.

Diğer yandan Çevre Kanunu'nun 3. Maddesinde "Çevrenin korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesi gerçek ve tüzelkişilerle vatandaşların görevi olup, bunlar bu konuda alınacak tedbirlere ve belirlenen esaslara uymakla yükümlüdürler." denilmektedir.

Ülkemizde de sivil toplum kuruluşları ve duyarlı vatandaşlar çevreyi korumak için mücadele yürütmektedir. Birçok farklı boyutta yürütülen bu mücadelenin önemli ayaklarından biriside hukuk alanında verilen mücadeledir. Çeşitli eylem ve kampanyaların yanı sıra, çevre sorunlarıyla ilgili davalar açılarak doğaya zara veren uygulamalar önlenmeye çalışılmaktadır.

Ancak ülkemiz hukuk sisteminde dava açmak önemli bir maddi külfet getirmektedir. Birçok davada harç ve vekalet ücretleri çevre konularında duyarlı olan vatandaşlar tarafından karşılanmaktadır. Ayrıca çevre konularında duyarlı avukatlar bu tür davalara gönüllük esaslı ile bakmaktadır.

Bu nedenle, kanun teklifi ile çevre, ekoloji, tarihi ve kültürel değerlerin, doğal ekosistemlerin ve halk sağlığının korunması ve imar uygulamaları gibi kamu yararını yakından ilgilendiren konularda açılacak davalar kamu davası sayılarak 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununda düzenlenen harçlardan muaf tutulması, bu kapsamda açılan davaların davacı taraf aleyhine sonuçlanması durumunda, vekalet, tebligat ve bilirkişi ücretleri hazine tarafından karşılanması amaçlanmaktadır.

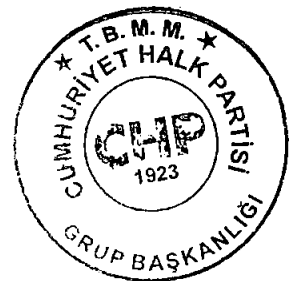

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Yapılan bu değişiklikle; çevre, ekoloji, tarihi ve kültürel değerlerin, doğal ekosistemlerin ve halk sağlığının korunması ve imar uygulamaları gibi kamu yararını yakından ilgilendiren konularda açılacak davalar kamu davası sayılarak 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununda düzenlenen harçlardan muaf tutulması, bu kapsamda açılan davaların davacı taraf aleyhine sonuçlanması durumunda, vekalet, tebligat ve bilirkişi ücretleri hazine tarafından, karşılanması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

HARÇLAR KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 2/7/1964 tarih ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 13. Maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“k) Çevrenin, tarihi ve kültürel değerlerin, doğal ekosistemlerin ve halk sağlığının korunmasına ilişkin işlemler ve imar uygulamaları,”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

